

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

..... APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiează și se adresează redacției „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrației „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an 160 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei
Pe jumătate de an 80 "		
Pe un pătrar de an 40 "		
Un număr 3 Lei.		
Pentru străinătate pe un an 260 Lei.		

NOTE OFICIALE.

Nr. 6779 B. 1928.

Ministerul Cultelor și Artelor, cu adresa sa Nr. 45383 din 9 Noembrie a. c., ne face cunoscut, că preoții satelor nu iau parte la șezătorile și sărbătorile școlare, astfel că acesta se face într-o atmosferă lipsită de orice entuziasm și în fața unui foarte mic număr de elevi.

Această stare de lucruri este dăunătoare deopotrivă, atât școlii cât și Bisericii, deoarece învățătorii și preoții sunt chemați să lucreze mână în mână pentru luminarea intelectuală și sufletească a celor ce le sunt încredințați.

Drept aceea, invităm Onorata preoțime parohială, ca luând înțelegere cu învățătorii și autoritățile comunale, să dea acestora tot concursul ori de câteori are loc vre-o serbare școlară ori șezătoare culturală.

Caransebeș, din ședința Consiliului eparhial ținută în 30 Noembrie 1928.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu.

*

Nr. 6634 B. 1928.

Consiliul metropolitan, cu adresa Nr. 130 1928 din 12 Octombrie a. c. ne face cunoscut, că taxa după fiecare apel intrat la Consistorul metropolitan s'a majorat dela Lei 100 — cât a fost până acum, la Lei 500. —

Ceeace se comunică Onoratelor Oficii parohiale spre a se aduce la cunoștința publică.

Caransebeș din ședința Consiliului eparhial ținută în 30 Noembrie 1928.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu.

*

Nr. 6961 B. 1928

A apărut de curând lucrarea dlui Nicolae Rusu Ardeleanu: „Biserica noastră și cultele minoritare; marea discuție parlamentară în jurul legii cultelor”.

Atragem atențiunea Prea Onoraților Domni protopresbiteri și a Onoraților Domni preoți asupra acestei lucrări și o recomandăm cu toată căldura atât pentru uzul propriu al preoțimei cât și pentru bibliotecile parohiale.

Caransebeș, din ședința Bonsiliului eparhial ținută în 30 Noembrie 1928.

Episcopul diecezan

Dr. Iosif Tr. Badescu.

*

No. 7342 E. ex 1928.

Cătră Prea On. Oficii protopresbiterale și On. Oficii parohiale din eparhia ort. rom. a Caransebeșului.

Prea On. Oficii protopresbiterale și On. Oficii parohiale rămase până acum în restanță cu înaintarea șocoților pe anul 1927 și a proiectului de preliminar pe 1928 sunt cu insistență somate de a corespunde fără trăgănare până cel mai târziu la 31 Decembrie 1928 circularilor consiliului eparhial, în cauza înaintării șocoților și a preliminarilor restante, cunoscând că, în caz de neexecutare a ordinului prezent, se va proceda în contra celor tardivi cu toată rigoarea.

Caransebeș, la 14 Dec. 1928.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu.

*

Nr. 6192 B 1928.

Sub Nrul de față s'au trimis — prin Oficiile protopresbiterale — spre semnare, Chitanțele despre ajutorul de stat pro 1928 pe seama văduvelor și orfanilor de preot și a preoților deficienți.

Oficiile parohiale și protopresbiterale să grijească, ca aceste chitanțe să se înainteze, fără amânare, Cassei diecezane.

Caransebeș, la 10 Decembrie 1928.

Filaret Musta

Arhiepiscop, Vicariu Episcopesc

Vizitațiunea canonică.

(Continuare)

În ziua de 9 Octombrie 1928 Arhipăstorul a cercetat comunele noastre bisericești din *Panciova, Ofcea, Glogoni, și Iabuca.*

Panciova.

Din Satul-nou plecăm dimineața la ora 8, pe o vreme cum nu se poate mai frumoasă. După 1/2 oră suntem deja în Panciova. Arhiepiscopul descinde deadreptul la capela noastră, unde așteaptă deja credincioșii noștri, înconjurând pe nou-numitul lor păstor sufletesc Isidor Saberca. De față erau și reprezentanții autorităților civile, în frunte cu primarul orașului, care salută cu frumoase cuvinte pe P. S. Sa. Arhiepiscopul îi mulțumește pentru deosebita atențiune ce i-se arată, apoi intră în capelă, unde se săvârșește doxologia.

Terminându-se doxologia, preotul Isidor Saberca bineventează pe P. S. Sa, arătând bucuria credincioșilor de a putea avea în mijlocul lor, deși numai pentru puțină vreme — pe cel ce a muncit și pentru înjgheizarea micuței comune bisericești din Panciova.

Arhipăstorul îi răspunde, mulțumind pentru dragostea ce i-se arată. Face apoi amintire de munca și jertfele răposatului protopresb. Trifon Miclea și ale credincioșilor, cari s'au străduit pentru înființarea parohiei și îndeamnă pe credincioși să fie vrednici urmași ai părinților lor, ținând cu tărie la neamul nostru și la biserica străbună, fiind în același timp și cetățeni loiali ai Regatului S. H. S. și cu supunere și ascultare nu numai către autoritățile bisericești, ci și către cele civile și administrative.

După aceasta Arhiepiscopul a intrat în sf. altar, unde a controlat cum se păstrează cele sfinte.

Eșind din sf. altar, P. S. Sa s'a întreținut cu reprezentanții autorităților și cu membrii comitetului și episcopiei parohiale, precum și cu credincioșii prezenți, având pentru fiecare un cuvânt de îmbărbătare sau mângâiere.

Era ceva impresionant, să vezi pe puștii credincioși cum aleargă la Arhipăstorul lor și cu câtă dragoste îl încunjoară primindu-i sfaturile și învățăturile părintești.

Arhiepiscopul nu întrelăsă să se convingă și de starea casei parohiale, care are nevoie de reparaturi radicale.

Președintele comitetului parohial și episcopul I. Maroc îl asigură însă pe P. S. Sa, că au luat deja toate măsurile pentru efectuarea reparaturilor necesare, încât preotul în curând va avea locuința corespunzătoare.

După aceasta P. S. Sa face vizita primarului orașului și primpretorului, apoi, împreună cu suita sa, se îndreaptă spre comuna Ofcea.

Ofcea.

Comuna Ofcea este o comună curat românească cu 1335 suflete și este situată pe malul stâng al Dunării, aproape în fața Belgradului. Locuitorii ei sunt oameni harnici, cari și-au păstrat ființa lor românească. Ocupațiunea lor principală este agricultura, dar suferă mult din cauza revărsării Dunării și îndeosebi a Timișului, care curge nu departe de comună. Tot la 2—3 ani valurile apei cutolesc lanurile lor bogate. Cu atât mai rodnici sunt, însă, anii de secetă — Ofcenii se mai îndeletnicesc și cu pescuitul, iar în timpul iernii fabrică din papură funii pentru legatul snopilor de grâu și a tuleilor. Fabricarea funiilor este pentru Ofceni o adevărată sursă de existență, care nicicând nu-i minte.

În timpul enunțărilor, când satul este încunjurat cu apă de jur-împrejur, comunicația și cu satele din apropiere se face cu luntrea și uneori și cu vaporul. Arhiepiscopul a avut fericirea să cerceteze această comună pe timp de secetă și așa suntem cruțați de peripeziile călătoriei cu luntrea.

Din Panciova Arhiepiscopul și suita sa, la care s'a mai alăturat și senatorul P. Obădeanu din Timișoara, a plecat la ora 10^{1/2} a. m. Timișul, nefiind pod, îl trecem cu „schela“, sau mai bine zis ne trece „schela“ peste Timiș. Eșind din pădurița de lângă Timiș, zărim în depărtare Belgradul, iar ceva mai târziu și Ofcea.

Apropiindu-ne de comună, un impozant banderiu iese întru întâmpinarea Arhipăstorului și i-l conduce până în comună.

La intrarea în comună, sub un frumos arc de triumf, așteaptă copiii de școală înșiruiți de o parte a drumului băieții, iar de cealaltă fetele și o mulțime de credincioși, în frunte cu primarul comunei și cu notarul. Traian Crișan, care salută, cu cuvinte adânc pătrunzătoare, pe P. S. Sa. Arhiepiscopul îi mulțumește pentru frumoasa primire ce i-se face și urcându-se din nou în automobil este condus cu o însuflețire de nedeschis până la sf. biserică.

Comuna este împodobită cu verdeață, ferestrele caselor cu flori și cu covoare, iar porțile și gardurile sunt așa zicând tapetate cu covoare, care de care mai frumoase.

În bubuitul pivelor și în dangătul armonios al clopotelor, Arhipăstorul sosește la sf. biserică, unde întreg poporul, cu mic cu mare, aștepta deja. Preoții locului: preotul Damian Popescu și capelanul Traian Popescu, prezintă P. S. Sale sf. cruce și sf. evanghelie spre sărutare. Corul cântăreților intonează troparul Hramului și preoții conduc cu litia pe Arhiepiscopul în sf. biserică.

Se săvârșește doxologia, la finea căreia p. D. Popescu bineventează pe P. S. Sa, arătând P. S. Sale, că credincioșii au adunat deja mijloacele necesare pentru zidirea unei noi biserici și roagă pe P. S. Sa să le împărtășească binecuvântarea Arhierescă pentru ca să poată duce la bun sfârșit această lucrare. Arhipăstorul mulțumește adânc emoționat spunând, că deși bisericuța este veche și slabă, totuși a aflat cu multă bucurie de strădania credincioșilor de a-și zidi un nou lăcaș de închinare, ceea ce denotă multă credință în biserică noastră străbună din partea credincioșilor. Le aduce laudă pentru jertfele ce le-au adus și pentru cele ce vor trebui să le mai aducă și le dă diferite sfaturi și învățături, îndemnându-i să păstreze toată obiceiurile și să fie cu iubire între olaltă, ținând legătură vie și cu ceilalți frați de un neam și de o lege, pentru ca astfel să se poată afirma cu mândrie a fi fii credincioși ai neamului nostru și ai bisericii noastre străbune în acest colț de țară. Le împărtășește apoi binecuvântarea Sa arhierescă, rugând pe Atotputernicul Dumnezeu să-i ocrotească și să-i întărească în toate nizuințele lor cele bune.

Dela biserică, Arhierul a fost condus cu litia până la casa parohială, unde s'a făcut revizia oficiului parohial.

Aici P. S. Sa a adunat în jurul său pe fruntașii satului interesându-se mai deaproape de nevoile lor. A luat apoi, cu multă plăcere, cunoștință de interesul ce-l arată chestiunilor noastre bisericesti notarul Tr. Crișan, căruia îi aduce laude pentru strădania lui în jurul zidirii bisericii.

Tot la casa parohială s'a servit și masa, la care au luat parte și unii fruntași din comună, ospătându-ne p. D. Damian cu o minunată ciorbă și mâncare de pește.

După masă, poporul a improvizat o frumoasă petrecere țărănească înaintea casei parohiale. Am admirat jocurile lor frumoase și pline de viață, am admirat și „jocul românesc“, dar' ni-se rupea inima văzând că „hora“ noastră nu o mai cunosc.

La ora 3 p. m. se iau dispoziții de plecare la Glogoni. Poporul încunjură automobilul Arhierului și cu urale însuflețite îl petrece pe P. S. Sa până către ieșirea din comună.

Plecăm mângâiați din Ofcea, dar într'o măsură oarecare și îngrijorați de viitorul credincioșilor noștri din această frumoasă comună. Credincioșii leagă frumoase speranțe de tinerul preot Tr. Popescu. Ne place a crede și nouă că va fi un adevărat păstor sufletesc, atât în cele sufletești, cât și în ce culturale...

(Urmează).

Preoții administratori ai parohiilor vacante să grijească de primirea regulată a „Foi Diecezane“ la acele oficii paroh.

Sfințirea Bisericii din Ciuta.

Duminecă în 9 Decembrie s'a sărbătorit, cu o deosebit de mare solemnitate, sfințirea Bisericii din comuna Ciuta, care a fost pictată de maestrul pictor Ioan Băleanu din Caransebeș.

După ce maestrul pictor B. Delliomini ca expert a făcut expertiza și neavând nimica de obiectat, ci din contră aducând numai cuvinte de laudă maestrului Băleanu pentru frumoasa sa lucrare, Prea Onoratul Protopresbiterul Andrei Ghidiu din Caransebeș, a hotărât în prealabil sfințirea.

Sfințirea și serviciul divin, au fost oficiate de însuși Prea Onoratul, înconjurat de preoții: Anton Novac din comună, P. P. Rădoi din Obreja și P. E. Jianu din Iaz; răspunsurile fiind date de cantorii bisericii, constituiți în cor.

La această solemnitate, au luat parte — pe lângă toți sătenii din comună — mai mulți oaspeți din comunele apropiate, Obreja și Iaz, printre cari am remarcat pe: Părintele Eftimie Lăpăduș din Căvăran, Dl. notar A. Jula și Dnii. învățători J. Șoma și Cepău din Obreja; D. Toma Marcu primarul com. Iaz, D. Romolus Țițoni comerciant din Obreja; cantorul J. Ambruș și Dl. respicient pensionar Buru cu familia, din Iaz, etc.

La sfârșitul liturghiei Prea Onoratul, prin cuvinte frumoase și înțelepte de adevărat propovăduitor, a rostit o frumoasă cuvântare, prin care a îndemnat pe săteni să-și îndemne copiii cât mai mult să meargă la școală și să învețe, începând cu cuvintele: „Cine n'are carte, n'are parte“, cuvinte pe cari le-a rostit apoi mai de multe ori în decursul cuvântării,

După terminarea serviciului divin, comuna a oferit o masă în onoarea oaspeților, la care au mai participat: comitetul parohial, în frunte cu harnicul preot Anton Novac și prim-epitropul Mihai Stănescu, inițiatorii pictării Sft. bisericii, consiliul comunal în frunte cu primarul Zaharie Barbu, cantorii și mai mulți săteni.

La masă s'au ținut mai multe toasturi printre cari s'au remarcat: Al Prea Onoratului pentru M. S. Regele Mihai I, al Părintelui Ef. Lăpăduș pentru Sanctitatea Sa Patriarhul Miron Cristea, al P. Rădoi pentru P. S. Dr. Iosif T. Badescu, Episcop al diecezei noastre, și al Părintelui E. Jianu, care a arătat neobosita activitate a Prea Onoratului D. Protopresbiter Andrei Ghidiu, care cu toată greutatea celor 79 de ani ce-i apasă umerii, nu se sfiște a lua parte la asemenea solemnități, fie pe timp bun sau rău.

De asemenea nu pot fi trecute cu vederea frumoasele cuvinte de laudă rostite de Dl. notar

A. Jula, atât penru Prea Onoratul Protopresbit. Andrei Ghidiu și harnicul preot Anton Novac, adevărat păzitor al casei Domnului, cât și pentru vrednicia întregii comuni. Dl. primar Toma Marcu din Iaz, printre altele, a spus: faptele Ciutenilor sunt într'adevăr demne de exemplu. După ce în 1921 Ianuarie 5 s'au grăbit să aducă alte clopote în locul celor luate în timpul războiului mondial de vrășmașii neamului, cu toată grija rămasă în urma războiului, acum cu toate că câțiva ani dea rândul au fost amenințați cu înecul de Bistra, care le-a rupt pământurile, s'au grăbit din nou, contribuind cu mult puțin spre a înfrumuseța și mai mult sft. biserică.

Sătenii Simion Vasile, Ion Stănescu, T. Vasile etc. au mulțumit oaspeților atât pentru frumoasele cuvinte de laudă aduse comunei, cât și pentru că i-au onorat cu prezența Dlor.

De asemenea s'au adus mulțumire și cuvinte de laudă maestrului pictor Ioan Băleanu, pentru talentul și munca depusă, spre a da o formă cât mai frumoasă atât picturii cât și decorului. Intr'adevăr Dsa se poate mândri cu aceasta lucrare, care-i poate servi de model pentru viitoarele Dsale lucrări.

Masa s'a servit în casa săteanului Simion Vasile, deoarece localul școlii, care ar fi corespuns cu totul cerințelor, n'a fost pus la dispoziția acestei serbări, organizatorii acesteia ne având timpul necesar, să ceară din vreme autorizația prealabilă autorităților în drept; de și nu se vedea necesitatea unei autorizații, sărbătoarea având un scop mai mult de ~~național~~ cultural.

Sărbătoarea a ținut până seara târziu, când toți oamenii s'au reîntors în liniște și în deplină satisfacție sufletească, la casele lor.

V. Trandafir.

Căința și faptele bune

Cuvântare ținută la șezătoare religioasă a „Soc. ort. naț. a femeilor române“.

Cu milosteniile și cu credința se curățesc păcatele... ((Pilde 15,20).

Frați Creștini!

Suntem în cursul Cinstului Post al Nașterii Domnului, tocmai la mijlocul lui. Și, ca fiu al Bisericii creștine drept măritoare, mă întreb eu — și vă întreb și pe domniile-voastre, cum petrecem noi acest timp de *pregătire*? Pentru că, în cugetele noastre s'a înrădăcinat adânc ideea, că nutrindu-ne, în aceste 40 de zile numai cu hrană vegetală — cu mâncăruri de post cum obicnuim a spune — ne punem tot trupul la ispășirea păcatelor noastre cari, prin Sf. Taină a mărturisirii, în virtutea îndelungei răbdări a lui Dumnezeu, ni-se iartă nouă. Iată dar răspunsul, singurul ce l-am putea da la

întrebarea de mai sus. Ne condamnăm trupurile să se abțină dela dulciuri, să ocoliască petrecerile sgomotoase — cu muzică și dansuri — și suntem în deplina convingere, că am făcut destul — chiar totul — pentru a ne putea reabilita moralicește în fața iertătorului Dumnezeu!

An de an, ba chiar în cursul aceluiaș an de mai multe ori cercăm astfel puterea de rezistență a trupurilor noastre, în credința firmă, că îl deprindem să ne ajute la câștigarea mântuirii noastre, supremul bun după care ne trudim. Și nu ne înșelăm crezând, că înfrânarea poftelor noastre trupești promovează calea către mântuirea noastră vremelnică și vecinică; totuș aceasta este mult prea puțin pentru a pretinde, că noi folosim cu drept cuvânt acest timp, *că ne pregătim sufletește* pentru prasnica Nașterii Domnului!

Să fie îndestulitoare continua mâncare de post — luată de multe ori, cu silă și desgust; să contribuie aceasta exclusiv la curățirea unui corp omenesc întinat? Ori chiar dacă cu gând și inimă cucernică lămurite facem trupurile noastre, au nu mai mult să ne sârguim întru diriguirea pe calea cea dreaptă a sufletelor noastre într'acolo, unde cu adevărat se naște Christos?! Iată, căința, părerea de rău tot mai pronunțată, tot mai sguuitoare este făgașul, prin care pătrunde în inimile noastre tot mai adânc iubirea lui Christos, care ne-a împăcat cu Făcătorul nostru. Căința!... Dar nu numai atât. Căința, durerea pentru păcatul comis este numai negarea, condamnarea lui. Partea afirmativă, pecetluirea împăcării noastre cu Dumnezeu, se face prin *faptele noastre cele bune!*

În cea dintâi șezătoare religioasă din acest ciclu ni-s'a arătat, iubiți creștini, atât de convingător drumul acesta mântuitor al căinței, și cu toții am însoțit în mersul său spre ispășire pe Maria — sora lui Lazăr și Martei — și împreună cu bucurie am văzut-o îndreptată în fața Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Christos. Dar nu ne ajunge numai atât... Am spus că partea frumoasă, edificatoare, în pregătirea aceasta a noastră este fapta, fapta bună. Numai cu faptele noastre bune verificăm noi titlurile de creștini, pe cari așa de ușor ni-le dăm unii altora; cu acestea numai promovăm calea la mântuirea ferbinte dorită a sufletelor noastre! Astfel, putem — în acelaș timp — să risipim uneltirile și hulițiile vrăjmașilor credinței noastre și a ereticilor, cari, ca profetul supra-omului cu părul galben susțin, că pocăința este un măturoiu sau un prosop, care șterge păcatele oamenilor, spre a face lor altora noui; pentru a nu mai aminti de secta celor cu totul escentrici, care îndeamnă la păcat, pentru că să fie ce să se ierte...

Sufletul nostru deci, curățit prin lacrimile căinței, să ni-l împodobim cu fapte adevărat creștinești. Curățite astfel lăcașurile sale vremelnice, precum de pildă curățește gospodarul bun, care așteaptă sosirea unui oaspe distins, ograda și casele sale, nu vor fi ca vasul cel bine spălat, sclipitor chiar, dar gol, ci ca o locuință bine mobilată, și în care vasele pline de dulciuri și bunătăți așteaptă cu vrednicie pe oaspele care sosește. Lăcașul bogat mobilat; vasul curat și încărcat de mâncăruri sunt sufletele noastre cele rodnice în fapte bune!... Fapte și iar fapte... Dar să nu ne îngrozim de acest cuvânt, iubiți creștini! Nu vi-se ostensiască gândul în scotocirea cine știe căror fapte miraculoase; nu vă cugetați la lucruri mari, supraomenești sau minuni, atunci când sunt așa de ușor de găsit acestea în vieța de toate zilele! Vezi un om sărac în pragul iernii fără haine călduroase, care amenințat de ger și de foame, bate la ușa casei tale; dă-i acestuia o lingură de zeamă caldă, ori lasă-l să se

incălziască la cuptor, și nespun de mare jertfă ai făcut pentru acest om și pentru Christos! Nu-l alunga pe el ca pe un câine, când nu-ți cere haina ta — chiar dacă ai tu două-trei, iar el n'are decât o zdreanță, ci dă-i posibilitatea să simțească și el binefacerea unei odăi calde iarna. Căci, în definitiv, Dumnezeu nu numai unora a dat lemnele din codrii sau cărbunii de sub pământ! Fapta bună creștine, oricât de modestă ar fi aceasta, este tot așa de bine plăcută lui Dumnezeu, precum a fost odinioară obolul văduvei sărace din parabola Mântuitorului.

Un neputincios îți cere sprijinul tău — un orb de pildă — și cât de plăcut te mângâie conștiința ta, dacă l-ai ajutat să ajungă la mila aproapelui său!

A ajuta deci pe orfan, pe sărac, pe neputincios și pe cel ajuns în strâmtoare — fie el bogat ori fie sărac — căci toți semenii noștri sunt — iată, atâtea și atâtea, ocazii binevenite pentru a săvârși fapte bune. Obolul tău asvârlit cerșetorului dela pragul bisericii, ori banul introdus discret în cutia milelor, și una și alta și altele multe la fel, fapte bune sunt și vrednice de lauda tuturor!

Un exemplu, scos dintr'o legendă, cuprinsă în poeziile lui Vasile Alexandri ne va învedera și mai bine ce este o faptă bună și rolul ei în mântuirea unui suflet decăzut.

Este „Grui-Sânger“ care de mic copil se dovedește crud la inimă, prădător și omorător atot ceace îi eșia în cale, insecte, paseri și animale plâpânde. Crescând el începu să omoare și oamenii. Li prindea într'o pădure, unde se retrăsese și-i omora fără milă.

Într'o noapte, după multă trecere de ani, bătrânul său tată urcă la el în pădure să-l smulgă din orbirea pătimase. Se aproprie de Grui cu vorbe dragălașe, dar acela, fără pic de milă îl ucide cu barda... Pentru fapta lui mișelească paricidul e condamnat de o voce din altă lume, să care cu gura lui arșă de foc, apă dintr'o vale și ducând-o sus, să ude cu ea o buturugă, pânăce aceea va inverzi. Cincizeci de ani într'una, Grui-Sânger căra apă la buturuga din deal, și în zadar, buturuga nu mai inverzia niciodată; și nici moartea nu venea să-l scape dela chin, deoarece era condamnat să sufere, spre a-și ispăși mârșavele lui fapte. Odată, târându-se Grui-Sânger la deal spre buturugă, vede în cale-i o păsărică pe jumătate moartă de sete. El o ia în mână și-i toarnă din gură o picătură de apă, făcând să reinvie păsărica.... Și ce credeți că se întâmplă? Iarăși vorbește vocea din ceruri, dar de astădată îi ridică blestemul zicându-i.

....Sânger! ertat ești de păcate!

Mult rău o faptă bună la ceruri cumpănește

O biată păsărică de munci te izbăvește!

Vedeți, iubiti creștini, căci de prisos este a mai adăuga la aceste din urmă cuvinte ceva — câtă valoare are în ceruri, o faptă bună!

Și valoare multă are fapta bună oriunde...

Aici însă este vorba de ajutorarea unui biet animal, nu de oameni, iară noi de ajutorarea oamenilor ținem întâiu seama! Dacă însă noi nici față cu oamenii nu făptuim binele, este zadarnic a mai vorbi de cruțarea sau ajutorarea animalelor...

De bună seama, că ați auzit cu toții despre cei șapte orfani, cari dupăce și-au pierdut părinții, au plecat din București la Iași pe picioare! Și nemiloasa vreme de umezeală rece i-a decimat... — ce zic? — cinci dintre ei au murit pe drum în cale spre limanul mântuirii lor eventuale, la rudele lor din Iași.... Și cine credeți fraților că este vinovat de moartea celor cinci suflete nenorocite?

— Toți câți i-au văzut flămânzi și nu i-au ajutat cu o bucată de pâine; toți cari i-au văzut tremurând și nu i-au chemat să-și desmorțească — toți cari nepăsători au trecut cu automobilele pe lângă poșorul ambulant de mizerabili și nu a aruncat un ban — sau măcar un zâmbet nenorociților cari astăzi nu mai sunt.

Dar... să nu cârtim împotriva celor cari au fost nepăsători față cu acești copii; ca aceia suntem și noi, și că noi sunt toți oamenii! Propagăm cu vorba iubirea de aproapele; trâmbițăm milă, jertfă și abnegație față cu cei lipsiți, iar faptele ne arată în toată goliciunea noastră sufletească....

Totuș oamenii pot fi mai buni; iar datorința noastră a tuturor este să-i ajutăm să devină mai buni!

Împăratul-poet David își deplângea în nemuritoare versuri păcatele sale zicând „*miluește-mă Dumnezeu după mare mila ta și după mulțimea îndurărilor tale șterge fărădelegea mea...*“ Și Mântuitorul nostru, ne îndeamnă și pe noi să ne deplângem păcatele întocmai ca psalmistul David zicând, „*Fericiți cei ce plâng, că aceia se vor mângâia!*“

Iar, odată spălat cu lacrimile căinței să nu abandonăm corpul nostru ca pe un pustiu, ci prin faptele noastre bune să-l insuflăm, căci în înțelesul cuvintelor sfântului Apostol Iacob „*precum trupul fără de duh mort este, așa și credința fără de fapte moartă este.*“ (2,26.)

Curățenia sufletului și a corpului.

Meditație de preotul Sinesiu Bistrieanu.

De încheiere amintesc semenilor mei, că se istorisește, că un rege oare-care, ori unde călătoria își avea casa sau cosciugul cu sine. Era acesta un obicei al său, dar se dovedise de un obicei foarte înțelept, căci aceste șasă scândurele îl admoniau pururea, că pe acest pământ suntem numai pentru un timp oarecare.

Și câte suflete de om s'ar putea mântui de cercările diavolești, dacă ne-am ținea ffecarele în vedere că nu suntem pe vecie aci.

Iar dacă jurstările, reaua societate, creșterea greșită, mintea ușuratică au avut de rezultat, că noi ne-am îndepărtat de virtute și ne-am asociat oare-cărui viciu: să le părăsim până e timp, și alungând dezastroasa patimă, să nisuim a ne câștiga curățenia sufletului și a corpului; că Dumnezeu e mult iertător, dovadă femeia adulteră, pe cari Evreii, după legea profetului Moisi, puteau cu pietrii să o omoară.

Ca de obicei Mântuitorul era în templu și învăța și lumina pe cei dornici de mântuire, când de cătră stradă se aude vuet, vociferări. Iisus Dumnezeu atoateștiutor fiind, știa de rostul tumultului și nu-i da vr'o atențiune, pe când cei din jurul său, lumea curioșilor, ieșiră cu duiumul pe ușile templului să afle pricina vuetului.

Acolo se da o priveliște puțin edificatoare, aproape înfloritoare. Doui indivizi — mai tineri și robuști — din casta fariseilor și cărturarilor, prinseseră cu mâinile lor vânjoase și târau după dânșii o femeie tineră, o nefe-ricită; iar acestei grupe i-se asociară mulți farisei și cărturari, precum și gloata celor curioși și dornici de

scandale, încât impluseră strada, și vociferând între sine se îmbărbătau reciproc întru a ridica brațele contra acestei femei.

Ce era? Unii din casta celor privilegiați, cari se considerau ca apărători ai moralității și a bunei orândueli, învinuiau această femeie, că a fost surprinsă în adulteriu, un păcat ce pretinde imperiosa și grava pedeapsă: pedeapsa cu moartea, amăsurat prescrișelor profetului Moisi.

Femeia, știindu-se vinovată și văzându-se în stăpânirea gloatei infuriate, avea convingerea hotărâtă, că nu mai este grație pentru dânsa, că a sfârșit cu viața și'n tot momentul aștepta să simțească greutatea petrilor ce aveau s'o omoară.

Își vedea cu ochii inevitabila moarte și era în stadiul disperării, și'n gând avusese timp de-ajuns să cunoască mărimea păcatului ei și sincer mărturisise, că numai de rândul acesta să scape, și n'are să mai ajungă într'o astfel de cercare.

Semne de mântuire însă nu sunt, căci gloata — agitată de farisei și cărturari — era mult infuriată și cerea cu insistență moartea ei, și nu lipsea decât prima asvârlitură de piatră.

În neștierea ei e dusă în templu, căci fariseii știindu-l pe Iisus acolo, voiau ca din întâmplarea acestei femei să câștige încă un motiv de vină contra Celui ce urau atât de mult.

Și punându-o în mijloc, naintea Mântuitorului, îi ziseră: „Invățătoriule, pe această femeie am prins'o cu fapta preacurvind. Și în lege Moisi ne-a poruncit nouă: unele ca acestea să se ucidă cu pietrii; dar tu ce zici?”

Așa e, ce zici tu Iisuse? În cazul, că vei susținea, că e nevinovată, că e sexul de... și că este altul care a greșit; mai rău atunci te vor învinui că ești conștient femeii în a-le înmoralității, te suspicionează! Dimpotrivă, de aprobi vinovăția ei, tot aceiași farisei te vor învinui ca om fără inimă, ești fără considerare la slăbiciunile omenești, nu consimți cu cea mai nobilă virtute: iertarea.

„Și acestea ziceau ispitându-l, ca să aibă ce cleveți împotriva lui“.

Iisus, ca Dumnezeu prea înțelept, nu învinovățește și nici iartă, ci nepăsător se plecaseră jos, și „scria cu degetul pe pământ“.

Și gloata îndemnată de farisei stăruie, ca Mântuitorul să hotărască: ce să facă cu femeia!

S'a ridicat și a zis lor: „Celce este fără de păcat între voi, acela mai întâi să arunce piatra asupra ei!“ atât le ziseseră Mântuitorul și și continuă ocupațiunea „Și plecându-se jos a scris pe pământ“.

Auzirăm ce sentință înțeleaptă și hotărâtoare rostește Christos, ca un adevărat Dumnezeu.

El, care cunoaște și știe cugetele și faptele noastre, știa cât de corupt e poporul evreu, dar mai cu seamă aceia ce își arogaseră misiunea d'a proteja moralitatea, adecă fariseii și cărturarii; de aceea și apelează la conștiința fiecăruia și zice: „Celce e fără de păcat între voi...“

Și cine-i altul fără greșală, fără numai Tu Doamne, milostive Mântuitor!

Conștiința e însă un judecător sever în om, și mai ales poporul — puțin obișnuit cu tertipurile cărturarilor — mai puțin corupt, posedă totuși o schinteie de conștiință și: „iar ei auzind și de cuget muștrându-se, ieșeau unul după altul“.

La cuvintele hotărâtoare ale Mântuitorului, gloata stătu o leacă nedumerită și mereu ieși; mai întâi aceia a curioșilor cei mai puțin corupți, cei dornici de scandaluri, ceice n'aveau interes să urască pe Mântuitorul; iar mai în urmă fariseii ce-i atât de certați cu conștiința, ca totuși să nu rămână o liul întregei răutăți lasupra-le, ca să nu i condamne opinia publică, aflară de consult ca tiptil și'n liniște să părăsească localul.

Mântuitorul o știa dinainte că aceasta întâmplare, la început atât de tragică, se va sfârși astfel și avea și puțină bucurie și satisfacție sufletească când se convinse, că în poporul de rând — evreu — este rămasă de conștiință; mai luând în considerare, că această femeie — ușuratică de altfel — dar ajunse din nefericire într'o societate depravată și astfel a dat ascultare și auz șoaptelor ademenitoare și mult promițătoare a cutărui om perfid și imoral, — acum ajunsese în stadiul cel mai disperat, a simțit fiorii morții, a sorbit până'n adâncime din pocălul disprețului și al rușinei: acum e pe deplin vindecată de însușirea sau vițitul ce-i cucerise mintea și se va îndrepta, devenind onestă și morală; „și ridicându-se și nevăzând pe nimeni, fără numai pe femeie, i-a zis: „Femeie, undeți sunt părășii tăi? Au nimenea nu te-a judecat a fi vinovată?“ și încheie cu sentința înțeleaptă și divină? „Nici eu nu te judec. Du-te, și de acum să nu mai păcătuiești!“

A iertat-o cu mărinimie divină și cu proverbiala sa bunătate, și totuși o a lmoniază: „de acum să nu mai păcătuiești“.

Dar aceste cuvinte ne sună mai mult nouă, posterității, căci Iisus, care toate le știa, avea și convingerea, că această femeie nu va mai greși.

Noi deasemeni sa nu mai păcătuim, ci să nisuiam a ne câștiga „curățenia sufletului și a corpului“ ca fiii luminei să fim.

Var, 5/18 Februarie 1923.

ȘTIRI

Locale.

Duminecă după amiază „Soc. ort. națională a femeilor române“ a ținut obicinuita sa șezătoare religioasă. Referentul eparhial Nicolae Cornean a vorbit, cu acest prilej, despre „câință și faptele bune“ arătând importanța acestora întru pregătirea noastră sufletească

în ajunul Prasnucului Nașterii Domnului. Cuvântarea este publicată în întregime în acest Nr. al foaiei.

Am înregistrat cu bucurie la această șezătoare o prezență mai numeroasă a credincioșilor, precum și o echipă de școlari; mai mulțumiți am fi dacă dintru început la toate șezătorile societății ar participa lume mai multă căci și așa atât este de puțin timpul de primenire sufletească al posturilor...

*

Luni seara s'a ținut a doua conferință a Cercului Didactic. A vorbit D-l profesor universitar Mihail Botez despre „*cultură și sănătate*”. Clasificând întâiu senzual exact al cuvântului cultură, care de comun înseamnă o sumă de cunoștințe într'o anumită specialitate de ex: cultură medicală, cultură muzicală etc., dar care în realitate cuprinde o mare nuanță de moralitate — căci cult este numai acela, care realizează un maximum de bine pentru oameni, pentru semenii săi; conferențiarul ne spune, că bătrânii, strămoșii noștri, au avut și aceștia o cultură. Bineînțeles mai puțină decât a noastră, deoarece tot ceea ce este mai primitiv este în același timp mai puțin perfect, mai puțin bun; totuși aveau o cultură isvorâtă din bunul simț, adică din observația faptelor. Cultura pe care o are individul este dar un rezultat al cunoașterii de sine cât se poate mai bine: al echilibrării forțelor trupesti și sufletești în eul nostru. Și iată suntem astfel în pragul adevăratei sănătăți. Cu cât omul se cunoaște mai bine pe sine în raport cu lumea din jurul său, cu atât se espune mai puțin la o dezechilibrare a forțelor sale, în raport cu forțele acestei lumi și deci își periclitează mai puțin sănătatea. În acest scop, spre a încetățeni adevărata cultură, conferențiarul preconizează, introducerea de timpuriu — din școală chiar a principiului specializării. Învățătorii, profesorii dau în genere școlariilor cunoștințe pe cari ei nu le aplică momentan — ceea ce în definitiv este și imposibil. Totuși o atentă observare a singuraticilor școlari prin introducerea într'o foaie personală a datelor ce reies din funcțiunile psiho-fizice ale școlariilor ne pun în situația de a cunoaște — fără a-i întreba „cam ce vrei să te faci” — profesiunea resp. ocupația spre care au aptitudine. Aceste procedee, dacă nu se fac la noi, se fac în alte țări, dând un laudabil rezultat, în toate privințele. Se înțelege, că noi importăm fel de fel de instituțiuni dela popoarele culte, totuși în felul greșit cum le imităm și le aplicăm, nu vom ajunge în grabă la adevărată *sănătate morală și fizică*, ce ne trebuiește.

Hirotonire. Prea Sfințitul nostru Episcop a binevoit a hirotoni întru preot pe ajutorul de contabil dela Consiliul nostru eparhial — fost conducător al corului catedral, Mihail Retezan. Nouhirotonitul, ales preot în frunțașă comună Vărădia, a fost hirotonit, spre aceasta, întru diacon Duminecă, iar întru presbiter Joi, săptămâna trecută. Cunoscând aptitudinile frumoase ale acestui tânăr, sperăm să avem întrânsul un element sănătos și de real sprijin.

Un preot generos. On. Părinte *Ioan Jucos*, preot în Zervești și profesor apicol al regiunii I. apicole, a daruit, din prilejul zilei onomastice a fiului său Andreiu, *câte 1000 Lei* pe seama Soc. de lectură „*Ioan Popasu*” și a „*Fondului de excursie*” dela Academia noastră. Păr. Jucos din momentul părăsirii școalei noastre, — și de atunci au trecut 29 de ani — mereu a fost un sincer prieten și sprijinitor al tuturor inițiativelor și manifestațiilor spirituale ale tinerimii din toate timpurile la Teologia noastră. Înregistrăm cu plăcere contribuția efectivă a Părinției Sale la toate prilejurile, când glasul studențimii noastre a apelat la bunăvoința tuturor întru sprijinirea lucrurilor bune. Și acum, când aducem Părinției Sale profundele noastre mulțumiri pentru această nouă dovadă de generositate, îi dorim din tot sufletul viață îndelungată și sănătate deplină, pentruca încă mulți ani școala noastră să se poată bucura de sprijinul binevoitor al Părinției Sale.

Salarizarea preoților-învățători. Dl Nichifor Crainic militează, printre altele, printr'un articol publicat în ziarul „*Curentul*”, pentru îmbunătățirea soartei acestei categorii de funcționari. „*Șase zile e în școală, a șaptea în biserică* — zice dl Crainic — despre preotul-învățător. Oameni cari muncesc, cât doi fără o zi liberă pe săptămână, preoții-învățători sunt una dintre cele mai nedreptățite categorii de slujbași”.

Așteptăm — alături de dl Crainic — fericitul eveniment al îmbunătățirii sorții pe seama acestor funcționari!

Concerte corale. Suntem informați, că la începutul lunii viitoare va descinde în orașul nostru corul măestrului Ioan Vidu din Logoj, spre a debuta cu câteva concerte. Corul este condus acum de tânărul profesor Filaret Barbu director al „*Revistei corurilor și fanfarelor din Banat*”. Cunoscând fama acestui cor, dirijat de un tânăr și talentat profesor, nu ne îndoim de succesele reale ce le va avea în orașul nostru.

BIBLIOGRAFIE

„*În slujba sufletului*” de **Aurel Moaca**, cuprinde — după cuvintele prea modeste ale autorului — *diferite articole, parte de cuprins instructiv, parte cu ceva sâmbure moral*. Fără altă pretenție decât de a servi de *îndemn, ca și alți intelectuali să lucreze în direcția indicată... spre binele țării și al poporului nostru*, broșura acestui tăcut erou al muncii conține totuși spicuri interesante și pline de valoare întru orientarea oricărui om, în largurile acestei vieți.

Apărută în editura Consiliului eparhial, se poate comanda la **Librăria diecezană din Caransebeș**, cu prețul de Lei 15.

„*Magii dela răsărit*” de **Dr. Petru Barbu** cuprinde rânduiala minunatei piese a *Viclemului*, cu care copiii dela țară colindează, din casă'n casă, la serbătoarea Nașterii Domnului.

Prețul 2 Lei.

Florile dalbe. Sub acest titlu prof. T. Popovici, dir. corului mitropoliei din Sibiu, a publicat o broșură de 32 pagini, octav mare, ce cuprinde un număr de 20 colinde și cântece de stea populare românești lucrute pentru cor mixt și de bărbați, „pentru reînvierea și cinstirea vechilor și frumoaselor noastre cântece de Crăciun și pentru învierea sufletului nostru creștin românesc”. Armonizarea și conducerea melodică a vocilor însoțitoare s'a făcut în formă simplă și ușoară, evitând înadins orice artificii nepotrivite firii cântecului popular, cum și pentru ca toate aceste cântece să poată fi învățate iute și cântate bine de către toată lumea: coruri școlarești, țărănești și dela orașe. Lucrarea este închinată „obștei românești cu credință dreaptă în Domnul nostru Iisus Hristos, a cărui venire pe pământ pentru a noastră mântuire este cântată și preamărită în aceste frumoase cântece”.

Se poate comanda dela autor în Sibiu str. Regina Maria 7, trimițând banii înainte. Prețul unui exemplar legat este de 40 Lei, plus 15 Lei pentru transport, sau dacă se trimite cu ramburs 20 Lei, la o altă 55 sau 60 Lei La comanda de cel puțin 10 ex., dacă prețul se trimite înainte, transportul este gratuit.

Colinde, Cântece de stea, Cântece de ale Irozilor etc. ediția VII îmbogățită, de Nicolae Gh. Velcu, învățător pensionat.

Apariția colindelor în ediția VII-a sunt cea mai grăitoare dovadă, că ele sunt mereu cerute de către credincioși iar culegerea învățătorului pensionat N. Gh. Velcu este bine apreciată.

Se poate comanda la **Librăria diecezană din Caransebeș.**

Nr. 5808 Sc. 1928.

Concurs.

Devenind vacantă bursa din „Fundatiunea Constantin Nicolaevici”, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”.

Petenții au să dovedească cu acte autentice, următoarele: că

1. Sunt români de religie ortodoxă și aparțin eparhiei noastre;
2. Sunt lipsiți de mijloace;
3. Au terminat cu succes anul școlar 1927/28.

Observăm, că bursa este anul acesta de 700 Lei și că bursa variază după procentele pe cari le realizează această fundație.

La conferirea acestei burse vor avea precădere, conform literilor fundamentale, cei înrudiți cu fondatorul.

Petițiunile întrate după termen nu se vor lua în considerare.

Caransebeș, din ședința consiliului eparhial ținută în 30 Noembrie 1928.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu.

Judecătoria mixtă Caransebeș secția c. f.

Nr. 3198/1928 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiunile de licitație.

În cauza de executare pornită de urmăritoarea Prima Bancă Grănicerească spa. din Caransebeș contra urmăritului Vențel Cserni fost domiciliat în Caransebeșul-nou, la cererea urmăritoarei Judecătoria ordonă licitațiunea execuțională în baza art. 144. 146. 147. din legea LX. din 1881, asupra 2/3 părți din imobilele înscrise în c. f. a comunei Caransebeșul-nou (din circumscripția Judecătoria mixte Caransebeș) No. coalei c. f. 101 și anume: A. I. 1-2 No. top. 215. 216 grădină în intravilan și casa No. 68 cu curte de 331 stp. și 149 stp. cu prețul de strigare de 79.540 lei;

No. top. 349 arătură la pârâul Zlagna de 1 j. 982 stp. cu prețul de strigare de 21.333 lei;

No. top. 1006 arătură la pârâul Anin (Eger) 1. j. 421 stp. cu prețul de strigare de 12.600 lei;

No. top. 1129 arătură în Valea-Zerveștiului de 1 j. 79 stp. cu prețul de strigare de 7.400 lei;

Asupra imobilelor cuprinse la coala No. 102 No. top. 1007 arătură la pârâul Anin (Eger) 1 j. 493 stp. cu prețul de strigare 19.500 lei;

No. top. 1099/1 arătură la Dialul Zlagnii de 1 j. cu prețul de strigare de 15.000 lei;

Asupra 1/2 parte a imobilului cuprins în coala No. 103 Caransebeșul-nou No. top. 1098 arătură la Dialul Zlagnii de 2 j. 200 stp. cu prețul de strigare de 15.900 lei;

Pentru încasarea creanței de 63400 lei. capital, interese de 12% dela 1 Aprilie 1926, spese de proces și de executare, de 13135 lei, fixate până acum, spese de 2005 lei fixate acum pentru cererea de licitație,

Fixează termen pentru ținerea licitațiunei, în ziua de **28 Ianuarie 1929 ora 10** la casa comunală a comunei Caransebeșul-nou.

În baza art. 150 legea LX. din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilul supus la licitație nu poate fi vândut cu preț mai mic de jumătate resp. două treimi din prețul strigării (art. 26 XLI 1908).

2. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc, drept garanție 10% din prețul de strigare, în numerar sau în efecte de cauție, socotite pe cursul fixat de art. 42. LX. 1881, ori să-i predea aceluiaș delegat chitanță de depositarea judecătorească prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (art. 147. 150. 170. legea LX 1881, art. 21 XLI 1908).

3. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un peș mai urcat de cât cel de strigare este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit. — Dacă nu îndeplinește această îndatorire nu se va ține seama de oferta sa și nu mai poate lua parte la licitație, care se va continua fără amânare.

Caransebeș, 6 Noembrie 1928.

pentru conformitate

L. Virágh mp. jud. cons.

L. Bria p. dir. cf.

De vânzare, din cauză de mutare, o casă privată, frumoasă cu două locuințe și grădină cu parc. Informațiuni la Tipografia diecezană.